

ние от периода 1904—1907 г. до периода 1954—1955 г. е намаляла с около 64.0 на сто, за същото време смъртността на селското население е намаляла с около 56.1 на сто.

Интересно е да се проследи изменението на средната възраст на умрелите. Тя представлява количеството години, преживяни от умрелите в течение на даден период от време, делено на броя на умрелите. Цифрите, вписани в последната колона на таблица 10 показват, че средната възраст на умрелите от периода 1904—1907 г. до 1955 г. е нараснала от 23.5 г. на 49.8 г. Това увеличение на средната възраст на умрелите е резултат от намалението на смъртността изобщо и по-специално на силното намаление на детската смъртност. Високата раждаемост и свързаната с нея висока детска смъртност в началото на разглеждания период обяснява ниската средна възраст на умрелите лица по това време.

От таблиците за смъртност се получават редица средни величини, които характеризират продължителността на живота на населението при дадени условия на смъртност. Най-важната от тези величини е средната продължителност на живота или съкратено, средният живот. Тази величина показва средния брой години, които едно дете от дадена съвкупност живородени при дадени условия на смъртност, предстои да преживее.

11. Средна продължителност на живота в България

Периоди	1900—1905		1921—1926		1927—1934		1935—1939		1945—1948	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
Средна продължителност на живота в години	42·8	42·2	44·6	45·2	47·8	49·1	50·9	52·6	51·6	55·8

Данните, вписани в таблица 11, показват, че средната продължителност на живота се увеличава както за мъжете, така и за жените. Това се обяснява с голямото намаление на смъртността изобщо и по-специално на детската смъртност.

Ако умирането на хората беше подчинено само на основната физиологична закономерност, а именно — достигане определено дълголетие и угасване на човешкия живот, смъртните случаи трябваше да се срещат само в групата на старческата възраст. Животът обаче показва, че умирацията на хората имат съвсем друг характер. Смъртността покосява ежегодно много хора от най-различни възрасти и предимно децата на възраст до 1 година. Вследствие от това общият коефициент на смъртността зависи от смъртността на отделните възрастови групи и от численото им съотношение. Когато коефициентите за отделните възрастови групи (частичните коефициенти) се изменят в една и съща посока, тогава и общият коефициент се изменя в същата посока. Настъпят ли обаче изменения с противоположна посока, остава да действа тази тенденция, която се поддържа от количествено по-големите групи на населението. Това означава, че общият коефициент на смъртността изразява преобладаващата тенденция на частичните коефициенти. Данни за частичните коефициенти на смъртността са дадени в таблица 12 на стр. 54.